

# Хиљаду нациста радило за ЦИА и ФБИ

Вести | 28.10.2014 | 00:25

У обавештајном рату против Совјета, Американци су за доушнике регрутовали чак и официре СС јединица и Хитлерове сараднике



Некадашњи нациста који живи у Осијеку а из Америке сваког месеца добија 1.500 долара социјалне помоћи: Јакоб Дензигер (Фото Бета)

Америчке тајне службе су током хладног рата свесно ангажовале најмање хиљаду некадашњих нациста као антисовјетске шпијуне, штитећи их од појављивања пред судом због ратних злочина, објавио је „Њујорк тајмс” на основу документације са које је скинута ознака тајности.

**Централна обавештајна агенција (ЦИА) и Федерални истражни биро (ФБИ) „агресивно су регрутовали” бивше нацисте као доушнике у обавештајном рату против комуниста од педесетих па све до деведесетих година прошлог века. Документација открива да су ЦИА и ФБИ врбовале официре озлоглашених Хитлерових СС јединица и његове блиске сараднике изговарајући се да су они вероватно починили „мање ратне злочине”. Службе су сматрале да корист коју су некадашњи званичници Трећег рајха доносили Америци надмашује њихове „моралне пропусте” током служења Адолфу Хитлеру.**

До ових сазнања је на основу објављених докумената и интервјуа са више стотина сведока дошао добитник Пулицерове награде и новинар листа са Менхетна Ерик Лиштблау, чија ће књига „**Нацисти у комшилуку: како је Америка постала сигурно уточиште за Хитлерове људе**” данас бити објављена. Он пише да је америчка влада врло добро скривала своје везе са нацистима, од којих су неки уточиште нашли управо у Америци.

Шеф бироа Џеј Едгар Хувер и директор агенције Ален Далас су, према писању Лиштблауа, одобравали привлачење ових потказивача. Далас је веровао да „умерени” нацисти „могу бити корисни” Америци. Хувер је оптужбе за ратне злочине ових својих сарадника одбацио као совјетску пропаганду. Свемоћни Хувер је чак 1968. као претњу за националну безбедност означио једног новинара који је интензивно писао о нацизму у САД.

Неки од нациста који су радили са САД били су веома високо ранжирани у Хитлеровим режиму. Такав је био и Ото фон Болшвинг, помоћних Афолфа Ајхмана, креатора политике истребљења Јевреја по концентрационом логорима, који је прво за САД шпијунирао у Европи, да би ЦИА онда њега и његову породицу 1954. преселила у Њујорк. Када су израелски агенти ухватили Ајхмана у Аргентини 1960, Болшвинг је тражио од ЦИА да га заштити и он је у миру живео у наредних 20 година. Материјали агенције показују да је ЦИА бринула да се у јавности не сазна да је он на њеном платном списку јер би то могло да „посрами САД”.

ЦИА је штитила своје агенте од гоњења за ратне злочине.

Адвокат агенције је 1994. вршио притисак на тужитеље да обуставе истрагу против њеног шпијуна који је био умешан у масакр десетина хиљада Јевреја у Литванији. Осамдесетих је ФБИ одбио да Министарству правде каже шта зна о 16 нациста у САД под изговором да они обезбеђују информације о симпатизерима комунизма у САД.

Верује се да ниједан од ових агената више није жив, а ЦИА није желела да коментарише ова открића. Агенти са нацистичком прошлешћу радили су различите врсте послова. Неке је војска обучавала да се боре у парамилитарним трупама у случају совјетске инвазије, док је друге ЦИА плаћала да дешифрују скривене поруке у поштанским маркама из совјетског блока. Врховни саветник Хитлера предавао је америчким званичницима о совјетској политици. Неки су се показали и као неупотребљиви, то јест као патолошки лажови или чак двоструки агенти који су шпијунирали и за Москву.

Норман Года, професор на Универзитету Флориде и члан тима које је био у тиму који је скинуо ознаку тајности с документације, казао је да је број нациста у редовима ФБИ и ЦИА вероватно и већи и да су многи подаци и даље недоступни.

**„Службе САД су унајмиле многе бивше нацисте или колаборационисте из источне Европе који су очито били криви за ратне злочине. Било је јасно да су то компромитовани људи,”** казао је Года.

Коментаришући текст „Њујорк тајмс”, Ефраим Зуроф, директор центра „Симон Визентал”, рекао је за „Тајмс ов Израел” да је одавно позната „спремност званичника САД да сарађују са бившим нацистима”.

Ова открића стигла су недељу дана после писање АП да су милиони долара социјалне помоћи исплаћени десетинама осумњичених за сарадњу с нацистима чак и након што су протерани из САД.

Један од њих је и Јакоб Дензигер, који је бежећи од ловаца на нацисте, 1989. побегао из САД у Немачку. Он је касније отишао у Хрватску, где и данас из Америке сваког месеца добија 1.500 долара социјалне помоћи.

Ј. Стевановић

[http://www.politika.rs/rubrike/Svet/Spijunske-sluzbe-SAD-angazovale-1\\_000-nacista-u-hladnom-ratu.sr.html](http://www.politika.rs/rubrike/Svet/Spijunske-sluzbe-SAD-angazovale-1_000-nacista-u-hladnom-ratu.sr.html)